

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 8Co/33/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7217224386
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ludvika Bodnárová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7217224386.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu Ludviky Bodnárovej a členiek senátu JUDr. Diany Chlebovič Solčányovej a JUDr. Marianny Hraboveckej v právnej veci navrhovateľky G. Y. nar. XX.XX.XXXX bývajúcej na B. ul. č X v E. zastúpenej advokátkou Mgr. Andreou Vaškovou so sídlom na Ružovej ul. č. 43 v Košiciach proti povinnej Z. Y. nar. XX.XX.XXXX C. zastúpenej advokátom JUDr. Michalom Treščákom ml. so sídlom na Thurzovej ul. č. 6 v Košiciach v konaní o určenie výživného na plnoleté dieťa v konaní o určenie výživného pre plnoleté dieťa o odvolaní povinnej proti rozsudku Okresného súdu Košice II z 2.4.2019 č.k. 14Pc/122/2017 - 309 takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zaviazal povinnú prispievať na výživu navrhovateľky 250 Eur mesačne, ktoré je povinná zaplatiť navrhovateľke vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred od 23.10.2017. Dĺžné výživné 2 232,54 Eur za obdobie od 23.10.2019 do 31.3.2019 zaviazal povinnú zaplatiť navrhovateľke do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zrušil neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Košice II z 13.11.2017 č.k. 19Pc/91/2017-21 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 12.02.2018 č.k. 8Co/10/2018-62 a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie povinná s návrhom, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatnila odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b), d), e) a f) Civilného sporového poriadku a § 62 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku. Namietala nevykonanie ňou navrhnutého dôkazu - výsluchu sestry navrhovateľky. Konštatovala, že zamietnutie predmetného návrhu konajúci súd odôvodnil preukázanou zaujatosťou tejto svedkyne voči navrhovateľke, ktorý záver nemožno akceptovať, nakoľko nie je ničím preukázaný. Týmto konaním súd porušil zásadu voľného hodnotenia dôkazov, pretože návrhom povinnej prikladal menší význam a tieto vyhodnotil ako nedôveryhodné. Na podporu svojich tvrdení citovala z rozhodnutí Najvyššieho súdu ČR. Tvrdenia navrhovateľky ohľadom odchodu zo spoločnej domácnosti označila za zavádzajúce, účelové a klamlivé. V tejto súvislosti vytkla konajúcemu súdu, že si osvedčil len tvrdenia navrhovateľky, ktorá jej dávala za vinu rozvrat rodinných vzťahov. Konajúci súd sa nezaoberal otázkou a zmyslom priznania vyživovacej povinnosti, pričom z jej výpovede jasne vyplýva, že sa ako matka snažila zabezpečiť navrhovateľke riadnu výchovu a v domácnosti boli nastavené obvyklé pravidlá správania sa, ktoré však navrhovateľka odmietala rešpektovať. Správanie navrhovateľky nie je možné označiť ako pubertálne, nakoľko vo vzťahu k nej absentuje akákoľvek citová väzba, prejav záujmu o jej zhoršený zdravotný stav a v ich vzájomnej komunikácii chýbajú základné pravidlá slušnosti. Konštatovala, že vzťahy s navrhovateľkou sú vážne narušené, preto nepovažuje za spravodlivé, aby navrhovateľka od nej žiadala plnenie založené na

takomto osobnom vzťahu. Zo správania navrhovateľky je zrejmé, že od nej chce len získať peniaze a nemá najmenší záujem obnoviť narušené rodinné väzby. Ďalej namietala nevykonanie dôkazu vyžiadaním si potvrdenia zo školy, ktorú navrhovateľka navštevuje, a ktorým by bolo preukázané, že odchod zo spoločnej domácnosti mal na navrhovateľku zlý vplyv, zanedbáva školskú dochádzku a riadne si neplní školské povinnosti. Uviedla, že napadnuté rozhodnutie vychádza z nedostatočne zisteného skutkového stavu, pretože navrhovateľka v konaní riadne nepreukázala svoje výdavky. Skutočnosť, že navrhovateľka je v maturitnom ročníku, čo je spojené so zvýšenými výdavkami na stužkovú a prípravu na štúdium na vysokej škole, neodôvodňuje priznanie výživného v požadovanej výške, pretože nejde o bežné mesačné výdavky. Poukázala na to, že otec navrhovateľky prispieva na jej výživu len 80 Eur mesačne, čo je značný nepomer oproti jej určenej vyživovacej povinnosti. Namietala, že v konaní neboli nijako preukázané tvrdenia navrhovateľky, že jej otec prispieva aj nad rámec určeného výživného, pretože vykonanie dokazovania jeho výsluchom konajúci súd zamietol. V tejto súvislosti sa súd nevysporiadal ani s jej tvrdením, že otec navrhovateľky dosahuje vyšší príjem ako ona, a teda rozhodol v rozpore s ust. § 62 ods. 2 Zákona o rodine, podľa ktorého majú obaja rodičia prispievať výživným podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov.

3. Navrhovateľka sa k odvolaniu povinnej nevyjadrila.

4. Konania vo veciach výživného plnoletých osôb sa prejednávajú a rozhodujú podľa Zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

5. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa ust. § 387 ods. 1, 2 a 3 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní.

7. Odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v rozsahu vyplývajúcom z § 379 CSP s tým, že nie je odvolacími dôvodmi viazaný podľa § 66 CMP a dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočný stav veci, posúdil ho podľa správnych ustanovení Zákona o rodine, v súlade s § 191 CSP vyhodnotil dôkazy, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo v konaní najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci konania, preto je odôvodnenie rozsudku presvedčivé a s jeho závermi sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožňuje. Konajúci súd sa vysporiadal s námietkami povinnej uplatnenými v odvolaní, ktoré tvorili jej obranu už v priebehu konania pred súdom prvej inštancie a ani v odvolacom konaní neuviedla žiadne relevantné skutočnosti majúce za následok iné rozhodnutie o jej vyživovacej povinnosti k navrhovateľke. Odvolací súd dospel k záveru, že v priebehu konania na súde prvej inštancie boli nepochybne zistené a preukázané všetky skutočnosti podstatné pre rozhodnutie o výživnom, v dôsledku čoho ani odvolací súd nemá pochybnosti o správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie a zdôrazňuje, že do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, a teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech, resp. nevyhovenie návrhu v konaní. V tomto prejednávanom prípade súd prvej inštancie dôsledne vykonal dokazovanie a úplne zistil skutočný stav, ktorý následne správne právne posúdil, pričom jeho skutkové a právne závery zjavne nie sú svojvoľné, neudržateľné a ani neboli prijaté v zrejmom omyle konajúceho súdu, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

8. Odvolací súd považuje za potrebné pripomenúť, že zo zákonných ustanovení citovaných v napadnutom rozsudku týkajúcich sa určovania rozsahu vyživovacej povinnosti rodičov k deťom vyplýva, že kritériami určovania rozsahu výživného sú popri odôvodnených potrebách dieťaťa aj možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov. Pri určovaní konkrétneho rozsahu výživného je preto potrebné vychádzať predovšetkým z toho, aká peňažná suma mesačne je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, ďalej hmotné potreby ako je šatstvo, bielizeň, náklady na bývanie, ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehlbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov, prípravou na budúce povolanie, kultúrne, športové a rekreačné potreby, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v súčasnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho

zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov. Odôvodnené potreby detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni vzdelávania sú spravidla rovnaké, pokiaľ nie sú v určitom konkrétnom prípade zvýšené v dôsledku zhoršeného zdravotného stavu, finančne náročnej záujmovej alebo športovej činnosti, prípadne ak rozumové schopnosti dieťaťa odôvodňujú nadštandardné vzdelávanie dieťaťa, pričom ide o všeobecne známu skutočnosť, ktorú nie je potrebné osobitne odkazovať. Dokazovať je potrebné len nadštandardné výdavky, resp. potreby dieťaťa, ktoré vybočujú z rámca potrieb iných detí v rovnakom veku a na rovnakom stupni vzdelávania. Pri určovaní rozsahu vyživovacej povinnosti je súd povinný prihliadať aj na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Na strane povinných, rodičov dieťaťa, súd zisťuje ich reálne príjmy, celkové majetkové pomery, nevyhnutné životné náklady a prihliada aj na ich ďalšie zákonné vyživovacie povinnosti. Vychádzajúc z uvedených úvah je potrebné zdôrazniť, že výživné nie je možné určovať mechanickým výpočtom.

9. V tomto prejednávanom prípade bolo nepochybne preukázané, že navrhovateľka sa pripravuje na budúce povolanie štúdiom na strednej škole dennou formou, preto je odkázaná svojou výživou na rodičov, a teda ich vyživovacia povinnosť k nej naďalej trvá. V danom prípade súd prvej inštancie správne konštatoval, že navrhovateľka má, vzhľadom na to, že je v maturitnom ročníku zvýšené výdavky na bežné potreby a taktiež potreby spojené s prípravou na budúce povolanie. S ukončením stredoškolského štúdia sú spojené notoricky známe výdavky na stužkovú slávnosť, výdavky súvisiace s prípravou na maturitu, ale predovšetkým výdavky na prijímacie pohovory na vysoké školy. Odvolací súd rovnako ako súd prvej inštancie dôsledne posúdil pomery účastníkov na strane navrhovateľky, ako aj na strane povinnej a dospel k totožnému právnomu záveru ako súd prvej inštancie, že výživné v sume 250 Eur pre navrhovateľku je primerané odôvodneným potrebám navrhovateľky, ako aj reálnym zárobkovým schopnostiam a možnostiam povinnej, ako aj jej majetkovým pomerom.

10. Pokiaľ povinná namieta nedostatočné zistenie skutočného stavu veci, najmä odmietnutie výsluchu svedkov je potrebné poznamenať, že ani pri rešpektovaní vyšetrovacej zásady súd nemusí vykonať všetky účastníkom navrhnuté dôkazy, pretože výber dôkazov, ktoré sa budú v rámci dokazovania vykonávať, je výlučne na súde aj s poukazom na čl. 10 ods. 1, 2 Základných princípov CMP z ktorého vyplýva, že dôkazy a tvrdenia účastníkov hodnotí súd podľa vlastnej úvahy, v súlade s princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, pričom žiaden dôkaz nemá predpísanú silu. Z ust. § 187 CSP vyplýva, že dôkazom môže byť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov. Z uvedenej právnej úpravy nevyplýva povinnosť súdu nariadiť dokazovanie výsluchom účastníka konania, svedka a pod., tento postup je daný v prípade, ak tvrdené skutočnosti nemožno preukázať inak. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I.ÚS 52/2003). Z uvedeného aspektu teda nie je možné dospieť k záveru, že by postupom súdu bola povinnej odňatá možnosť konať na súde teda, že by jej procesné práva boli nejakým spôsobom porušené.

11. Odvolací súd neprihliadal ani na námietky povinnej vo vzťahu ku skúmaniu príjmu a pomerov otca navrhovateľky z dôvodu, že návrh na určenie výživného smeruje voči matke ako rodičovi, ktorý si neplní vyživovaciu povinnosť k plnoletému dieťaťu.

12. Odvolacia námietka povinnej o nevykonaní dôkazu - šetrením v strednej škole tiež nie je dôvodná, pretože nie je spravodlivé ani zákonne možné podmieňovať vyživovaciu povinnosť rodičov k deťom šikovnosťou, študijnými výsledkami a dosiahnutými úspechmi ich detí.

13. Pokiaľ povinná v odvolaní poukazovala na svoje mesačné výdavky, odvolací súd zdôrazňuje, že povinný rodič je povinný predovšetkým si plniť vyživovaciu povinnosť vyplývajúcu mu zo Zákona o rodine k svojmu dieťaťu, ktoré nie je schopné samé sa živiť, nakoľko výživné je prednostnou pohľadávkou a jeho úhrada má prednosť pred úhradou ďalších záväzkov povinného, preto konajúci súd správne a zákonne vyhodnotil povinnou preukázané mesačné výdavky, zohľadnil tie, ktoré je nevyhnutné vynaložiť a neprihliadol na výdavky, ktoré nemajú prednosť pred určeným výživným (bod. 58 odôvodnenia).

14. K ostatnej odvolacej argumentácii odvolací súd dodáva, že určenie výživného pre navrhovateľku odkázanú výživou na povinnú (rodičov) nie je v rozpore s dobrými mravmi, pretože vzájomne napätý vzťah medzi navrhovateľkou a povinnou vyplýva z celkovo narušených vzťahov medzi matkou a dcérou a rovnako ani z výpovede navrhovateľky a jej písomných podaní nemožno uzavrieť, že jej správanie voči povinnej by bolo v rozpore s dobrými mravmi práve so zreteľom na správanie účastníkov voči sebe navzájom poznačené absenciou minimálne úcty, ktoré dotvára logickú sústavu dôkazov vykonaných

súdom prvej inštancie a dovoľuje záver, že nevznikla prekážka rozporu s dobrými mravmi aplikáciou § 75 ods. 2 Zákona o rodine.

15. Odvolací súd dospel k jednoznačnému záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutočné okolnosti pre rozhodnutie o určení výživného pre plnoleté dieťa, rozsudok spĺňa základné obsahové náležitosti, najmä zrozumiteľnosť, určitosť, jasnosť a je logickým a právnym vyústením priebehu a výsledkov prvoinštančného konania, v dôsledku čoho je odôvodnenie napadnutého rozsudku presvedčivé a odvolací súd sa s ním v plnom rozsahu stotožňuje. Vychádzajúc z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil podľa ust. § 387 ods. 1 CSP a podľa ods. 2 tohto ustanovenia sa stotožnil s jeho odôvodnením a vo vzťahu k relevantným odvolacím námietkam povinnej doplnil ďalšie dôvody na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie.

16. Toto rozhodnutie senát prijal v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 zák.č. 160/2015 Z.z.)

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Uvedená povinnosť neplatí, ak je :

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania.